

ЖИТТЯ ПРОЖИТИ – НЕ ПОЛЕ ПЕРЕЙТИ

ДО 100-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ

ТАМАРА ІВАНІВНА СКИРДА
ректор Київського торгово-економічного інституту
(1966–1985 рр.)

Історія Державного торговельно-економічного університету насичена іменами талановитих педагогів і науковців, які своєю самовідданою працею активно сприяли його відродженню, розвитку та здобуттю авторитету й визнання у суспільстві.

До цієї когорти повною мірою відноситься Тамара Іванівна Скирда – перший ректор створеного у 1966 році Київського торгово-економічного інституту, яка очолювала заклад майже 20 років. Вона відіграла ключову роль у становленні та розвитку інституту, виведенні його у головний навчально-науковий центр торговельної освіти в Україні.

Закладені колективом КТЕІ традиції, зокрема, прагнення випереджального розвитку, згодом збагачувалися в Київському державному та національному торговельно-економічному університеті, створеному на базі інституту у 1994 році, під успішним керівництвом Анатолія Антоновича Мазаракі – доктора економічних наук, професора, заслуженого діяча науки і техніки України.

Тамара Іванівна Скирда своєю життєвою цілеспрямованістю, таланом організатора та вихователя студентської молоді здобула визнання в освітньо-науковому та культурно-громадському середовищі країни. Обиралася депутатом Київської міської ради народних депутатів, нагороджена двома орденами «Знак Пошани», двома почесними грамотами Верховної Ради України, має почесне звання «Заслужений працівник вищої школи України» (1979 р.). Вчена рада університету присвоїла їй звання «Почесний професор КНТЕУ» (1996 рік) та відзначила пам'ятним знаком КНТЕУ «Гідному шани».

Т. І. Скирда написала автобіографічну книгу спогадів, у якій з відвертістю відображено її життєвий та творчий шлях, сповнений самовідданому служінню Батьківщині та своїй професії.

Видатний український поет, заслужений діяч мистецтв України Микола Луків зауважив, що Тамара Іванівна Скирда належить до кола славних жінок України, яких відрізняє мудрість, мужність та прагнення робити світ кращим і добрішим.

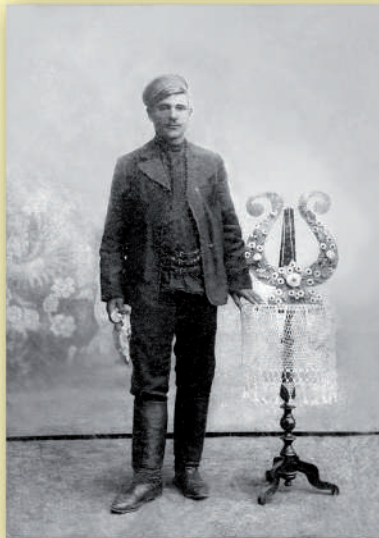
Т.І. Скирда

*Життя прожити –
не поле перейти*

ПОДОРОЖ У МИНУЛЕ СІМ'І

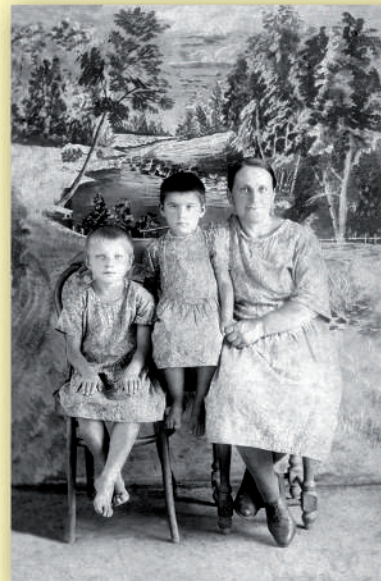
Тамара Іванівна Скирда (дівоче прізвище Брайко) народилася у стародавньому селі Михайлівка Олександрівського району на Кіровоградщині в родині працьовитих і скромних людей. Як згадує Тамара Іванівна, вона любила свою маленьку батьківщину.

Її батько, Іван Порфирович, працював стрілочником на залізничній станції Цибулево, пишався своєю посадою, підкреслював її важливість для забезпечення безпеки руху. Був високим на зріст, любив співати, мав абсолютний слух і соковитий бас.

*Батько Брайко Іван
Порфирович*

Мати, Надія Ананіївна, була сільською трудівницею, доглядала та виховувала дітей, онуків. В селі її поважали за гостинність, звертались за порадами, втішала жінок, чоловіки яких були на фронті Другої світової війни.

*Мати Брайко Надія
Ананіївна з донькою
Тамарою (сидить на стільці)*

Подруги з 8-А класу

Юна Тамара розпочала навчання у школі у семирічному віці. Вчилася добре, захоплювалася віршами, брала участь у художній самодіяльності й мріяла стати вчителькою. У червні 1941 року завершила навчання у 9 класі, але 22 червня розпочалася велика війна, ехо якої швидко донеслося до села.

*Тамара Іванівна –
випускниця 10 класу
(місто Магнітогорськ),
1942 р.*

У другій половині 1941 року по березень 1944 р. Тамара Іванівна перебувала в місцях евакуації, де працювала на металургійному заводі, потім піонервожатою у середній школі, завершила навчання у 10 класі та поступила на вечірнє відділення учительського інституту в Усть-Каміногорську (Казахстан). Не забувала й про захоплення аматорським мистецтвом, займалася у драматичній студії театру робітничої молоді, декламувала вірші на публічних виступах, конкурсах.

Повернувшись до рідного краю, працювала у різних організаціях, продовжила здобувати вищу освіту у Кіровоградському педагогічному інституті, де отримала спеціальність вчителя історії.

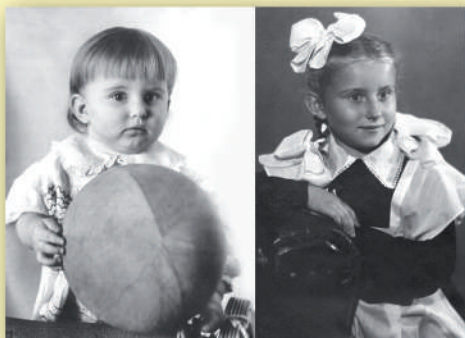

*Тамара Іванівна –
випускниця
Кіровоградського
педагогічного інституту*

*Кіровоградський
педагогічний інститут*

У грудні 1944 року вийшла заміж за М. М. Скирду, колишнього керівника партизанського руху на Кіровоградщині. Новостворена сім'я оселилася у м. Кіровоград. У житті Тамари Іванівни розпочався новий життєвий етап. 15 вересня 1945 року народилася дочка Людмила, якій Тамара Іванівна віддала свою любов та молоді роки. Дочка здобула вищу освіту з напрямку філологія, згодом стала вченим-літературознавцем, заслуженим діячем мистецтв України, здобула визнання відомої української поетеси.

Донька Люда
(ліворуч – 1946 р., праворуч – 1952 р.)

Людмила Михайлівна Скирда
та її чоловік Юрій Васильович Костенко

У Тамари Іванівни є любимі онуки Оля та Юра, які отримали гідне виховання, здобули вищу освіту, успішно працюють над розв'язанням нагальних проблем розвитку України.

Олюні 6 років

Онука Ольга Юрїївна відомий
фахівець дипломатичного корпусу

Юрочці 5 років

Онук Юрій Юрійович
(дипломат, культурист)

ШЛЯХ ПРОФЕСІЙНОГО ЗРОСТАННЯ

У 1950 році після успішного завершення навчання у Кіровоградському педагогічному інституті Т. І. Скирда із сім'єю переїхала до м. Київ, де почала наукову, викладацьку діяльність, а згодом мала висхідний поступ професійної кар'єри.

Пройшла курсову підготовку майбутніх викладачів суспільних наук для вищих навчальних закладів при Державному університеті ім. Т. Г. Шевченка. Навчалася в аспірантурі інституту філософії АН України на історико-філософському відділенні, після закінчення якої успішно захистила кандидатську дисертацію та продовжила працювати в цьому інституті на посадах молодшого, старшого наукового співробітника, вченого секретаря.

Інститут філософії, де працювала Т. І. Скирда

У травні 1959 року Т. І. Скирду обрано заступником голови Київського міськвиконкому з питань освіти, культури, охорони здоров'я. Ця посада вимагала високої організованості та відповідальності. Київ, як і вся країна, переживав важкі післявоєнні роки. Зусилля концентрувалися на забезпеченні киян житлом, лікарнями, дитячими садками, а також на розвитку освіти, покращанні роботи закладів культури. Як очільник комісії у справах неповнолітніх, Т. І. Скирда багато часу приділяла розв'язанню проблем розвитку та організації роботи шкіл-інтернатів.

*Тамара Іванівна Скирда –
заступник голови Київського
міськвиконкому (1959 р.)*

Київський міськвиконком

Тамара Іванівна згадує, що робота у міськвиконкомі була для неї важливою школою життя, збагачення професійного досвіду та формування компетентності керівника-організатора.

Заступник голови Київського міськвиконкому Т. І. Скирда серед керівників м. Київ з нагоди запуску першої черги метрополітену

Т. І. Скирда з делегацією жінок Фінляндії (біля Київського національного університету ім. Т. Г. Шевченка)

Т. І. Скирда на Чорній горі у м. Київ з нагоди 150-річчя Т. Г. Шевченка

Вона набула вагомого досвіду спілкування з представниками закордонних міст-побратимів Києва. Була активним розповсюджувачем краси і величі Києва, його бурхливого розвитку та розквіту культури й освіти.

Заступник голови Київського міськвиконкому Т. І. Скирда на прийомі з нагоди національного свята Болгарії

Делегація Києва на чолі з Т. І. Скирдою на зустрічі з мером Лейпцигу (Німеччина)

АЛМА МАТЕР

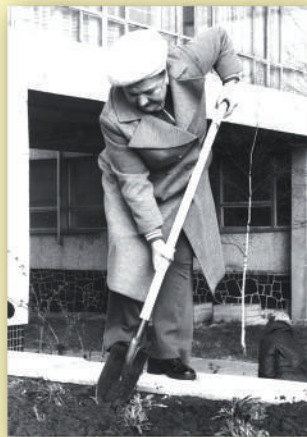
У жовтні 1966 р. Тамару Іванівну Скирду призначено на посаду ректора новоствореного Київського торгово-економічного інституту. На цій посаді розкрився талант Скирди Т. І. як новатора та організатора. За її ініціативи побудовано комплекс навчальних, обслуговуючих та побутових споруд, що забезпечило сприятливі умови для навчання студентів і праці співробітників, розвитку фізкультури і спорту, задоволення побутових потреб. Своїм особистим прикладом активно сприяла згуртованості колективу, успішному вирішенню нагальних проблем, відродженню та прискоренню розвитку інституту.

З цього починалася велика будівля

*Міністр торгівлі України
Г. А. Сахновський на суботнику
з будівництва КТЕІ*

Т. І. Скирда на суботнику

Садіння дендропарку

Новозбудований навчальний корпус

*Відкриття збудованого комбінату
харчування*

У студентській їдальні

*Зовнішній вигляд території
спортивного комплексу*

Навчальні лабораторії (1986 р.)

Дисплейний клас (1986 р.)

*Т. І. Скирда вітає Міністра торгівлі
України В. Г. Старунського*

*Ректор Тамара Іванівна Скирда
вручає залікову книжку
першокурсниці*

*Члени ректорату і гості КТЕІ на відкритті
нового навчального року*

*Журі конкурсу художньої
самодіяльності (1980 р.)*

*Ректор – перший заспівувач у художній
самодіяльності КТЕІ (1970 р.)*

Досягнуто вагомих успіхів у реалізації освітньо-наукової діяльності інституту за рахунок кадрової політики, впровадження власних навчально-методичних розробок, створення широкої мережі виробничої практики, розвитку наукової творчості студентів. З року в рік зростала популярність інституту, діяльність його за кордоном. Упродовж 1966–1985 рр. для соціально-економічної сфери підготовлено понад 33 тисячі висококваліфікованих фахівців, значною частиною яких поповнено торговельні організації і підприємства м. Київ, а також підрозділи Міністерства торгівлі України.

Поряд з дослідженням проблем фундаментальних наук активно здійснювалися прикладні розробки за замовленням урядових й відомчих установ, спрямовані на удосконалення організаційних форм управління, підвищення економічної ефективності підприємств і організацій торгівлі та громадського харчування. Активно здійснювалися розробки продуктів лікувального та профілактичного призначення, впровадження прогресивних форм і методів обслуговування покупців, транспортування товарів та багато інших.

Як педагог, професор кафедри філософських та соціальних наук, Скирда Т. І. плідно займалася педагогічною та науковою діяльністю. Її науковими інтересами були дослідження, присвячені історичному аналізу громадсько-політичної думки в Україні у ХІХ столітті, а також проблемам етики та психології в торгівлі. Засновник кабінету українознавства. Велику увагу приділяла питанням патріотичного, духовного виховання студентів, а також їх участі у громадській діяльності інституту.

*Викладачі кафедри філософії та соціальних наук,
де Т. І. Скирда працювала на посаді професора (в центрі, другий ряд)*

Т. І. Скирда знаходиться на заслуженому відпочинку, але не забуває Альма Матер, знаходить можливість спілкування з колегами та студентським активом, бере участь в університетських святах.

Колеги по роботі вітають Т. І. Скирду з 80-річним ювілеєм

Вітання Тамари Іванівни Скирди міністром освіти і науки України С. М. Ніколаєнко

Т. І. Скирда у колі колег і друзів під час свята з надання університету статусу національного (2000 р.)

Виступ Тамари Іванівни Скирди з нагоди надання університету статусу національного

Тамарі Іванівні 85 років

Ректор КНТЕУ А. А. Мазаракі вітає Т. І. Скирду з 85-річчям

Ректор КНТЕУ А. А. Мазаракі вручає
Т. І. Скирді Почесну грамоту

Тамара Іванівна Скирда з любимою
онукою Ольгою на своєму ювілеї

Тамара Іванівна Скирда
дає інтерв'ю студентському журналу
«Киото-19» (2013 р.)

Тамара Іванівна Скирда серед
представників ради студентського
самоврядування (2013 р.)

КОЛЕГИ І ЗАДУШЕВНІ ПОДРУГИ

Завідувач кафедри філософії та
соціальних наук, кандидат філософських
наук **Юрій Ігорович Кулагін**

Доктор історичних наук,
професор **Олександра
Андріївна Пиріг**

Кандидат педагогічних наук,
доцент **Ніна Петрівна Статінова**

Ольга Іванівна Шевчук

Тамару Іванівну Скирду сердечно вшановують друзі, колеги і знайомі як особистість високих моральних устремлінь, цілеспрямовану і добродішну людину, горду і красиву жінку.

Саме це прагнула передати у портреті Т. І Скирди талановита художниця Алла Хмелько, донька народного художника М. І. Хмелька.

Усе було — і сум, і самота,
і горе втрат, і дружба нефальшива.
А ця любов — як нитка золота,
що й чорні дні життя мого прошила.

Усе було, було й перебуло.
А ця любов — як холодно без неї!
Як поцілунок долі у чоло.
Як вічний стогін пам'яті моєї.

Ліна Костенко

МНОГІ ЛІТА, ТАМАРО ІВАНІВНО!

